

MAA

Ihmisen elämä riippuu kokonaan maan kätkemistä rikkauksista ja sen maaperän hedelmällisyydestä: maa on hänen elämänsä kaitselmuksen suoma ympäristö: ”Taivaat kuuluvat Jahvelle, mutta maan hän on antanut Aadamin pojille” (Ps. 115:16). Maa ei kuitenkaan ole vain ihmisen elämän ympäristö: sen ja ihmisen välillä on läheinen side. Ihminen on lähtöisin tästä *adamah’sta* (1. Moos. 2:7; 1. Moos. 3:19; vrt. Jes. 64:7; Jer. 18:6), josta hän saa nimensä: Adam. Kaikki muinaiset sivilisaatiot ovat havainneet tämän maan ja ihmisen välisen läheisen siteen, jopa niin, että ne ovat ilmaisseet sen hyvin konkreettisella kuvalla maasta äitinä tai naisena; niin myös Israel. Jumala käyttää sitäkin kokemusta, jonka ihminen saa liiton piirissä siteistään maahan, johdattaakseen hänet huomaamaan ne siteet, jotka Jumala tahtoo maan välityksellä solmia häneen.

Siksi ei ole yllättävää, että maalla ja sen aineellisilla hyvyyksillä on tärkeä sija ilmoituksessa: maa liittyy ihmiseen koko pelastushistorian ajan, alkuaajoista tulevan valtakunnan odotukseen asti.

VT

I. Alkuperän salaisuus. 1. Maa, Jumalan luomus ja omaisuus. — ”Alussa” Jumala loi taivaan ja maan (1. Moos. 1:1). Raamattu esittää tästä ennen ihmistä tapahtuneesta mutta häntä varten tarkoitettusta synnystä kaksi peräkkäistä kuvausta. Ensimmäisessä Jumala erottaa vesistä kuivan maan, jota hän kutsuu ”maaksi”, ja asuttaa sen (1. Moos. 1:9–25); toisessa maa on tyhjä ja hedelmätön erämaa (1. Moos. 2:4–6), johon Jumala aikoo istuttaa puutarhan sijoittaakseen sinne ihmisen. Joka tapauksessa maa riippuu kokonaan hänestä; se on hänen omaisuuttaan: ”Herran on maa” (Ps. 24:1; Ps. 89:12; vrt. 3. Moos. 25:23). Koska Jumala on maan Luoja, hänellä on siihen ehdoton oikeus: hän yksin määrää sen hyvyyksistä (1. Moos. 2:16 f.), säätää sille lait (2. Moos. 23:10) ja tekee sen hedelmälliseksi (Ps. 65; Ps. 104). Hän on sen Herra (Job 38:4–7; Jes. 40:13, 21–26); maa on hänen jalkojensa astinlauta (Jes. 66:1; Ap. t. 7:49). Koko luomakunnan tavoin maa on hänelle velkaa ylistyksen (Ps. 66:1–4; Ps. 96; Ps. 98:4; Dan. 3:74), joka saa muodon ja sanat ihmisen huulilla (Ps. 104).

2. Maa, ihmisen hallinta-alue. — Jumala otti ihmisen maasta ja antoi hänen nousta siitä puhaltamalla häneen elämän henkäyksen, jotta hän voisi uskoa maan ihmiselle ja tehdä tästä sen haltijan. Ihmisen tulee hallita maata (1. Moos. 1:28 f.); se on kuin puutarha, jonka hoitajaksi hänet on asetettu (1. Moos. 2:8, 15; Sir. 17:1–4). Tästä johtuu ihmisen ja maan vastavuoroinen muovautuminen, josta kaikuu niin paljon Raamatussa. Yhtäältä ihminen painaa työllään jälkensä maahan. Toisaalta maa on elintärkeä todellisuus, joka tavallaan muovaa ihmisen ajatusmaailmaa. Hänen ajattelunsa ja kielensä turvautuvat alinomaa maasta otettuihin kuviin: ”Kylväkää itsellenne vanhurskautta, korjatkaa hyvyyden satoa... Miksi olette kyntäneet pahuutta?” (Hoos. 10:12 f.) Jesaja selittää vertauksessaan viljelijästä (Jes. 28:23 ff.) viljelyn lakien pohjalta koettelemukset, joita yliluonnollinen hedelmällisyys edellyttää, kun taas psalminkirjoittaja vertaa ahdistunutta sieluaan maahan, joka janoaa Jumalaa (Ps. 63:2; Ps. 143:6).

3. Maa, synnin tähden kirottu. — Jos ihmisen ja maan välinen side on näin läheinen, mistä johtuu ihmisen ja karun luonnon välinen vihamielisyys, jonka sukupolvi toisensa jälkeen voi kokea? Maa ei enää ole hänelle paratiisi. Väliin on tullut salaperäinen koettelemus: synty on turmellut heidän suhteensa. Maa pysyy kyllä edelleen niiden samojen lakien alaisena, jotka Jumala asetti alussa (1. Moos. 8:22), ja tämä maailman järjestys todistaa Luojasta (Room. 1:19 f.; Ap. t. 14:17). Mutta synty on tuonut maalle todellisen kirouksen, jonka vuoksi se tuottaa ”orjantappuroita ja ohdakkeita” (1. Moos. 3:17 f.). Maa on koettelemuksen paikka, jossa ihminen kärsii, kunnes lopulta palaa siihen maaperään, josta hänet otettiin (1. Moos. 3:19; Viis. 15:8). Näin ihmisen yhteenkuuluvuus maan kanssa ilmenee yhä niin hyvässä kuin pahassakin.

II. Jumalan kansa ja sen maa. Alkuperänsä kautta ihmiseen liittynyt maa säilyttää osansa raamatullisessa ilmoituksessa: omalla tavallaan se pysyy pelastushistorian keskiössä.

1. Patriarkkojen kokemus. Babylonin, vieraan ja uhkaavan maan, josta Jumala johdattaa Abrahamin pois (1. Moos. 11:31–12:1), ja Egyptin, houkuttelevan maan ja orjuuden paikan, josta Jumala myöhemmin johdattaa hänen jälkeläisensä pois (2. Moos. 13:9 ff.), välissä patriarkat löytävät Kanaanista asuinpaikan, joka jää heidän jälkeläisilleen luvatuksi maaksi, ”maitoa ja hunajaa vuotavaksi” (2. Moos. 3:8). Tämän maan Jumala näet lupaa Abrahamille (1. Moos. 12:7). Hänen jäljessään Israelin esi-isät kulkevat sen halki, ennen kuin siitä tulee heidän perintönsä (1. Moos. 17:8). He ovat siellä vielä vain tilapäisesti asuvia muukalaisia: heitä ohjaavat ainoastaan laumojen tarpeet. Mutta laidunmaita ja kaivojakin enemmän he löytävät siitä paikan, jossa elävä Jumala ilmestyy heille. Tammet (1. Moos. 18), kaivot (1. Moos. 26:15 ff.; vrt. 1. Moos. 21:3 f.) ja pystytetyt alttarit (1. Moos. 12:7) ovat todistajia, jotka säilyttävät muiston näistä ilmestymisistä. Jotkin näistä paikoista kantavat hänen nimeään: Betel, ”Jumalan talo” (1. Moos. 28:17 ff.), ja Penuel, ”Jumalan kasvot” (1. Moos. 32:31). Makpelin luolan (23) myötä Abraham alkaa omistaa laillisesti osan tästä luvatussa maasta; Iisak, Jaakob ja Joosef tahtovat levätä siellä ja tekevät näin Kanaanista isänmaansa.

2. Maan lahja. Jumalan uudistama lupaus (1. Moos. 26:3; 1. Moos. 35:12; 2. Moos. 6:4) on pitänyt heprealaisten yllä toivoa maasta, johon he asettuvat. Jahve johdattaa heidät pois Egyptistä, vieraasta maasta (vrt. 1. Moos. 46:3); luvattuun maahan pääsemistä edeltävät kuitenkin puute ja erämaan silmiinpistävä yksinäisyys (5. Moos. 32:10). Israel,

”kaikista maan kansoista valittu kansa” (5. Moos. 7:6), ei saa omistaa mitään muuta kuin Jumalan. Puhdistettuna se voi sitten Joosuan johdolla valloittaa Kanaanin, ”paikan, jossa ei puutu mitään, mitä maan päällä voi saada” (Tuom. 18:10). Jahve puuttuu tähän valloitukseen niin, että voidaan paradoksaalisesti sanoa sen tapahtuneen ”vaivatta” (Joos. 24:13). Hän antaa maan kansalleen (Ps. 135:12); se on ansaitsematon lahja, armo, kuten liitto, josta se seuraa (1. Moos. 17:8; 1. Moos. 35:12; 2. Moos. 6:4, 8). Israel riemuitsee, sillä Jumala ei ole tuottanut sille pettymystä: ”Se on hyvä, sangen hyvä maa” (4. Moos. 14:7; Tuom. 18:9), vastakohta erämaan kuivuudelle ja yksitoikkoisuudelle; se on takaisin saatu maanpäällinen paratiisi. Niinpä kansa kiintyy heti tähän ”onnelliseen maahan, jossa on puroja ja lähteitä, ... vehnän ja ohran maahan, viiniköynnösten, viikunapuiden ja granaattiomenapuiden maahan, oliivipuiden, öljyn ja hunajan maahan, jossa leipää ei tarvitse säännöstellä” (5. Moos. 8:7 ff.). Eikö se ole saanut sitä perinnöksi Jumalalta (5. Moos. 15:4), jota yksin se tahtoo palvella (Joos. 24:16 ff.)? Maa ja sen hyvyudet muistuttavat sitä näin jatkuvasti Jumalan rakkaudesta ja uskollisuudesta liitolleen. Joka omistaa maan, omistaa Jumalan; sillä Jahve ei ole enää vain erämaan Jumala: Kanaanista on tullut hänen asuinpaikkansa. Vuosisatojen kuluessa hänen uskotaan olevan niin kiinteästi sidoksissa Israelin maahan, että Daavid pitää mahdolltomana palvoa häntä vieraassa maassa, muiden jumalien maassa (1. Sam. 26:19), ja Naaman vie Damaskokseen hieman Israelin maata voidakseen palvella Jahvea (2. Kun. 5:17).

3. Israelin kohtalo omassa maassaan.

a. Maan laki. Luvattu maa on annettu Israelille sen ”omaisuudeksi” (5. Moos. 12:1; 5. Moos. 19:14), omaisuudeksi, jonka tulee tuoda sille onnea. Tämä ei kuitenkaan tapahdu ilman sen omaa ponnistelua: työ on laki sille, joka tahtoo saada Jumalan siunaukset, eivätkä pyhät kirjat kohtelee lempeästi laiskoja, jotka ”nukkuvat sadonkorjuun aikaan” (Sananl. 10:5; Sananl. 12:11; Sananl. 24:30–34). Jumalan viljelijänä maassa, jossa se on yhä ”muukalainen ja vieras” (3. Moos. 25:23; Ps. 119:19), Israelin on lisäksi täytettävä monia velvollisuuksia. Ennen kaikkea sen tulee osoittaa Jumalalle ylistyksensä, kiitoksensa ja riippuvuutensa hänestä. Tämä on maanviljelykseen liittyvien juhlien (2. Moos. 12:14 ff.) tarkoitus: ne liittävät sen jumalanpalveluselämän luonnon omiin rytmeihin. Tällaisia ovat happamattoman leivän juhla, sadonkorjuujuhla, ensihedelmien juhla (2. Moos. 23:16) ja sadonkorjuun päättäjäisjuhla. Lisäksi maan tuotteiden käyttöä säätelevät täsmälliset määräykset: köyhän ja muukalaisen on annettava poimia sadon tähteet (5. Moos. 14:29; 5. Moos. 24:19–21); jotta maa ei köyhtyisi, sen tuotto on joka seitsemäs vuosi jätettävä heille (2. Moos. 23:11). Tämä maan laki, joka on sekä uskonnollinen että yhteiskunnallinen, ilmaisee Jumalan määräysvallan: maa kuuluu hänelle oikeuden mukaan. Sen noudattamisen tulee erottaa Israel sitä ympäröivistä pakanallisista maanviljelijöistä.

b. Kiusaus ja synty. Juuri tässä Israel joutuu kohtaamaan koettelemuksen ja kiusauksen. Maahan se on sitonut työnsä ja elämänsä; pelto, talo ja vaimo ovat sen kiinnekohtia (5. Moos. 20:5 f.). Maanviljelijäksi ja paikoilleen asettuneeksi tultuaan se voisi helposti kaventaa käsityksensä Jumalasta peltonsa ja viinitarhansa mittoihin. Israel kokee maan äitinä ja naisena näiden kuvien pakanallisessa merkityksessä. Samalla kun se oppii kanaanalaisilta maanviljelyselämänsä lait, se pyrkii omaksumaan myös heidän epäjumalia palvovat ja aineellisiin asioihin keskittyvät uskonnolliset tapansa. Niin Jahvesta tulee sille usein Baal (maan herra), joka suojelee hedelmällisyyttä ja takaa sen (Tuom. 2:11). Tästä johtuu Gideonin voimakas vastareaktio (Tuom. 6:25–32) ja myöhemmin profeettojen reaktio: he ruoskivat ”niitä, jotka liittävät talon taloon ja yhdistävät pellon peltoon” (Jes. 5:8). He varoittavat paikoilleen asettumisen ja omistamisen vaaroista, sillä he näkevät niiden johtavan varkauksiin (vrt. 1. Kun. 21:3–19), ryöstöihin (Miika 2:2), vääryyksiin, luokkaeroihin ja rikastumiseen, joka synnyttää ylpeyttä ja kateutta (vrt. Job 24:2–12). Kuinka pyhä Jumala voisi sietää tätä? Eikö ole ilmeistä, että sen sijaan, että Israel olisi nähnyt maassaan Jumalan hyvyyden merkin, joka kohottaisi sen sydämen hänen puoleensa, tai mahdollisuuden vuoropuheluun Jumalan kanssa, se on kiintynyt maahan itsekkäästi, kuten kaikki muutkin syntisen ihmiskunnan jäsenet? Tämä kutsu vuoropuheluun käy ilmi profeettojen käyttämästä merkityksellisestä kuvasta: maa ei ole heille nainen vaan morsian (Hoos. 2:5; Jes. 45:8; Jes. 62:4; vrt. Laul. 4:12; Laul. 5:1; Laul. 6:2, 11). Maa tarkoittaa tässä ihmisiä, sillä jos Jumala on sen sulhanen, hän ei ole sitä maan itsensä vaan ihmisten tähden (vrt. 2. Makk. 5:19).

c. Varoitukset ja rangaistukset. Mutta Israel ei vielä ymmärrä tätä. Siksi profeettojen varoitukset yhtyvät tässä tilanteessa Viidennen Mooseksen kirjan ahdistuneisiin huutoihin: ”Varo unohtamasta Jahvea, Jumalaasi!” (5. Moos. 6:12; 5. Moos. 8:11; 5. Moos. 11:16). Kansa, joka saa nauttia ihanasta maasta (5. Moos. 6:10 f.), on näet unohtanut, mistä tämä hyvä tuli sille: ”Koska Jahve rakasti isiäsi ..., hän toi sinut tähän maahan” (5. Moos. 4:37 f.; 5. Moos. 31:20). Miksi se muuten olisi vaeltanut vieraiden maiden halki, ellei siksi, että se lopulta käsittäisi maan olevan lahja ja saisi kokea Jumalan rakkauden? ”Muista matkat, joille Jahve johdatti sinut neljäkymmenen vuoden aikana erämaassa nöyryyttääksesi sinua ... ja saadakseen selville, mitä sydämesi pohjalla on” (5. Moos. 8:2). Jumalan oikeus maahan asettaa vaatimuksia. Ihmisen on pysyttävä nöyränä, uskollisena ja kuuliaisena (5. Moos. 8:32–6:25). Jos hän toimii näin, hän saa palkinnoksi siunaukset: ”Siunattuja ovat maasi tuotteet ... lampaidesi jälkeläiset” (5. Moos. 28:4 ff.), sillä ”Jahve pitää tästä maasta huolen ... hänen silmänsä ovat kiinnittyneet siihen vuoden alusta sen loppuun” (5. Moos. 11:12). Kirus sitä vastoin kohtaa Israelia, jos se kääntyy pois (5. Moos. 28:33; Hoos. 4:3; Jer. 4:23–

28)! Näkyviin tulee jopa pahin uhka, maan menettäminen: ”Teidät temmataan pois maasta, johon olet menossa” (5. Moos. 28:63). Tämä uhka, jonka profeetat esittävät painokkaasti (Aam. 5:27; Hoos. 11:5; Jer. 16:18), toteutuu lopulta ankarana Jumalan rangaistuksena sodan ja pakkosiirtolaisuuden ahdistusten keskellä.

4. Tulevaisuuden lupaukset. Profeetat eivät kuitenkaan koskaan pidä rangaistusta ehdottomana ja lopullisena, olipa se kuinka ankara tahansa. Se on puhdistava koettelemus, kuten muinoin erämaan koettelemus. Sen tuolla puolen säilyy toivo, jonka kohteessa on kaikki menneestä kokemuksesta tutut piirteet: maalla on siinä edelleen keskeinen asema. Tämä maa on ensiksi Israelin maa, johon Jahve asettaa uuden kansan asumaan. Kokonaan puhdistettuna ja pyhitetyksi erotettuna (Hes. 47:13–48:35; Sak. 14) tätä ”pyhää maata” (Sak. 2:16; 2. Makk. 1:7; Viis. 12:3) voidaan kutsua sen pääkaupungin Jerusalemin tavoin Jahven morsiameksi (Jes. 62:4). Mutta pyhän maan lisäksi koko maa saa osallistua sen kanssa pelastukseen: Jerusalemiin uskonnollisesti keskittyneenä (Jes. 2:2 f.; Jes. 66:18–21; Ps. 47:8 f.) siitä tulee uuden ihmiskunnan ”ihanuuksien maa” (Mal. 2:12), jossa kansat liittyvät Israeliin löytääkseen jälleen alkuperäisen ykseyden. Vielä enemmän: vain alkuajat tarjoavat sopivan kuvan tästä kirkastuneesta maasta. ”Uudet taivaat ja uuden maan”, jotka Jumala silloin luo (Jes. 65:17), antavat ihmisten asuinsijalle alkuperäisen paratiisin piirteet: sen hedelmällisyyden ja ihmeelliset elinolot (Aam. 9:13; Hoos. 2:23 f.; Jes. 11:6–9; Jer. 23:3; Hes. 47:1 f.; Joel 4:18; Sak. 14:6–11).

Tästä näkökulmasta maan omistaminen saa siis eskatologisen merkityksen. Merkitys korostuu entisestään, kun siirrytään yhteisölliseltä tasolta yksilölliselle tasolle. Tämä siirtyä alkaa kohdissa Jes. 57:13; Jes. 60:21 ja kehittyä viisaiden kirjoituksissa: ”maa” tarkoittaa silloin sekä Abrahamille ja hänen jälkeläisilleen luvattua maata että toista, korkeampaa mutta vielä epämääräistä todellisuutta. Se on vanhurskaan ihmisen osa, kun hän panee koko uskonsa Jumalaan (Ps. 25:13; Ps. 37:3 ff.). Kun Israel on vähitellen kohonnut arkisista huolista puhtaampiin hengellisiin pyrkimyksiin, se on valmis vastaanottamaan Jeesuksen sanoman: ”Autuaita ovat lempeät, sillä he saavat periä maan” (Matt. 5:5).

UT

I. Jeesus ja maa. Jeesus jakaa Jumalan herruuden maan päällä (Kol. 1:15 f.; Ef. 4:10); mitään ei ole tehty ilman häntä (Joh. 1:3); ”minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä” (Matt. 28:18). Ihmisenä ihmisten joukossa hän on kuitenkin olemuksensa jokaista säiettä myöten sidoksissa maahan.

1. Hän tulee ilmoittamaan ihmisille sanoman yleismaailmallisesta pelastuksesta, mutta tekee sen tietyn maan ja kulttuurin kielellä. Palestiinan maisemat ja tavat ovat tavallaan muovanneet niiden luojan mielikuvitusta. Niinpä hän käyttää vertauksissaan usein niitä kuvastavia aiheita: kylväjää ja sadonkorjuuta, viinitarhaa ja viikunapuuta, rikkaviljaa ja sinapinsiementä, paimenta ja lampaita sekä järvellä harjoitettua kalastusta... Lisäksi hän opettaa arkielämän näkyjen äärellä: ”Katsokaa taivaan lintuja... ja liljoja” (Matt. 6:26 ff.), katkottuja tähtkäpäitä (Matt. 12:1–8 rinnakk.) ja hedelmätöntä viikunapuuta (Matt. 21:19).

2. Näitä kuvia laajemmin Jeesus opettaa, miten ihmisen tulee suhtautua maallisiin todellisuuksiin. Pyrkimys saada maa omakseen muuttuu hänen opetuksessaan pyrkimykseksi päästä osalliseksi hengellisistä hyvyyksistä (Matt. 5:5); maanpäällinen valtakunta antaa sijaa todellisuudelle, jota se ennakoit: taivasten valtakunnalle (Matt. 5:3). Tästä lähtien on osattava rakastaa Kristusta ja evankeliumia enemmän kuin omia peltomaan (Mark. 10:29 f.); profeettallisten lupauksen ahtaasti maalliset näkymät on siis lopullisesti ylitetty. Tämä ei tarkoita, että sen maan asiat, jolla elämme, tuomittaisiin itsessään; ne vain asetetaan oikealle, valtakunnan odottamiseen nähden toissijaiselle sijalleen (Matt. 6:33). Kun näin on, kaikki asettuu järjestykseen ja Jumalan tahto tapahtuu ”maan päällä niin kuin taivaassa” (Matt. 6:10). Tällä paradoksaalisella tavalla Jeesus palauttaa pyhän arvon ihmisten maalle, Jumalan käten työlle, joka on hänen läsnäolonsa ja rakkautensa merkki. Vaikka ihmiset ovat käyttäneet ja tulevat yhä käyttämään maata kääntyäkseen pois Jumalasta ja ”kätkeäkseen talenttinsa” siihen (Matt. 25:18), hän ottaa sen rakkaudella jälleen huostaansa (vrt. Kol. 1:20) ja tekee sen kykeneväksi kantamaan salaisuuttaan: hän ottaa jopa leivän, maan hedelmän (Ps. 104:14), jättääkseen tänne alas ruumiinsa läsnäolon merkin alle.

3. Maan päälle hän on tullut tuomaan tulen (Luuk. 12:49). Levittääkseen sitä hän löysi ensimmäiset opetuslapsensa Galilean ja Jordanin takaisen alueen tavallisten asukkaiden joukosta: he ovat ”maan suola” (Matt. 5:13). Näin evankeliumi juurtuu vahvasti erääseen tiettyyn kolkkaan maailmankaikkeuttamme, juuri siihen pyhään maahan, jonka Jumala oli antanut Israelille. Siellä, myös pääkaupunki Jerusalemissa, Jeesus pystyttää ristinsä sytyttääkseen koko maan; silloin ”kun minut korotetaan maasta, minä vedän kaikki ihmiset luokseni” (Joh. 12:32). Pyhä maa jää siten ainiaksi maantieteelliseksi keskuukseksi, josta pelastus lähti tavoittamaan koko ihmiskunnan.

II. Uusi kansa ja maa. Tästä lähtien alussa hahmoteltu koko maailmaa koskeva pelastussuunnitelma on palautettu ennalleen. Israelin maasta evankeliumi leviää koko maailmaan Jeesuksen osoittaman suunnitelman mukaan: ”Te olette minun todistajani Jerusalemissa, koko Juudeassa ja Samariassa sekä maan ääriin saakka” (Ap. t. 1:8; vrt. Matt. 28:16 ff.).

Näin Jeesus saa aikaan siirtymän paitsi rajojensa sisään suljetusta Israelin maasta koko maailmankaikkeuteen myös aineellisesta maasta siihen, mitä se kuvasi: Kirkkoon ja taivasten valtakuntaan. Vanhan testamentin kansa oli

uskonut lupauksiin päästäkseen omistamaan levon maan; tämä oli kuitenkin vain tulevan pelastuksen esikuva. Nyt me pääsemme uskon kautta todelliseen levon maahan (Hepr. 4:9), siihen taivaalliseen asuinsijaan, jossa Jeesus asuu ylösnousemuksestaan lähtien ja josta saamme esimakua hänen Kirkossaan.

Tästä uudesta näkökulmasta paljastuu merkitys, joka ihmisen työllä ja liturgialla tästä lähtien on. Kristusta seuraten uusi kansa on toivossa jo astunut sille tarkoitettuun levon maahan. Tämä muuttaa sen maanpäällistä toimintaa. Sen on edelleen ”vallittava maata”, ja se on edelleen vaarassa vajota siihen onneen, jonka maa sille tarjoaa (Luuk. 12:16–34); mutta katse suunnattuna taivaaseen nousseeseen Kristukseen sen on tästä lähtien ”ajateltava sitä, mikä on ylhäällä, ei sitä, mikä on maan päällä” (Kol. 3:2); ei halveksunnasta vaan ”käytettävä maailmaa ikään kuin ei sitä käyttäisi” (1. Kor. 7:31). Uskovan taivaaseen suunnattu katse ei kiellä maata vaan saattaa sen täyttymykseen antamalla sille sen todellisen merkityksen. Liturginen rukous antaa näet äänen maalle, kaikelle, mitä siinä on, ja sille, mitä se työn avulla antaa tuottaa. Näin ihminen ikään kuin kohottaa maan ja nostaa sen Jumalan luo. Uusi kansa ei näet ole menettänyt maallisia juuriaan; päinvastoin se ”hallitsee maan päällä” (Ilm. 5:10), eikä se voi täällä alhaalla pyhiinvaellustaan tehdessään jäädä kuuroksi aineellisen luomakunnan ”huokaukselle”: sekin odottaa pelastusta (Room. 8:22).

III. Maa kristillisessä toivossa. Maa näet osallistuu uuden kansan historiaan, kuten se aikanaan joutui mukaan syntisen ihmiskunnan draamaan. Se itsekin ”odottaa... Jumalan lasten ilmestymistä... toivossa, että myös se vapautetaan katoavaisuuden orjuudesta Jumalan lasten kirkkauden vapauteen” (Room. 8:19 ff.). Ihmiseen alusta asti sidoksissa olleena se pysyy häneen sidoksissa loppuun asti; ihmisen tavoin sekin on lunastuksen kohde, joskin salatulla tavalla. Sillä nykyisessä tilassaan maa ”katoaa” (Matt. 24:35 rinnakk.), ”tulessa yhdessä kaiken sen päällä tehtyjen tekojen kanssa” (2. Piet. 3:10). Sen tilalle tulee kuitenkin ”uusi maa” (Ilm. 21:1), ”jota odotamme Jumalan lupauksen mukaan ja jossa vanhurskaus asuu” (2. Piet. 3:13).

GB

Katso myös: → Aadam I i – chair I 3 – ciel – cite – Asettua – desert – election AT I 3 c – exil – exode – fetes AT I ; NT II – heritage – incredulite I z – Jerusalem AT là – Maito z – talo II i – Maailma AT O – Paratiisi 2 – Isänmaa – Kansa A 11 B II 3.4 – premices I – Lepo II i – Valtakunta – semer II-vieilli – vigne